

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 253. An absolutio Sacramentalis aliquando possit vel debeat differri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

culpam admittat, quam admitteret, si exercitè percipiens se non sincerè dolere vel non firmè proponere, diceret se ita dolere & proponere: quod maximè tenere deberent illi, qui ubique inculcant charitatem, quæ omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. Hinc S. Carolus Borrom. in Instruct. Pastor. p. 2. c. 17. ait, Si probabiliter sibi Confessarius persuadeat posse se fidem primæ vel secundæ à pœnitente sibi promissioni factæ dare, quod scilicet occasionem auferet, poterit eum promissionis intuitu absolvere.

Q 253. An absolutio sacramentalis aliquando 1764
possit vel debeat differri. R. S. 1. Confessarius potest ex causa rationabili differre absolutionem, quamvis pœnitens videatur nunc esse dispositus. Bann. Suar. Lugo, Graff. Henriq. Sanch. Sayr. Sa. Aversa q. 16. l. 12. Carden. in 2. crisi d. 39. à n. 4. contra 7. Sanch. cujus sententiam Diana vocat improbabilem. Ratio est, quia hoc potest esse utile pœnitenti, tum ad incutiendum majorem horrorem peccati, tum ad magis probandam firmandamque ejus constantiam contra relapsus, tum ad concipiendum interea meliorem dolorem & solito firmiter propositum, tum denique ad attinendum illum, ut mediis emendandi sibi suggestis diligentius utatur: & hoc facit Confessarius quæ Medicus, sicuti enim illi potest imponere media præservativa, quæ judicat esse oportuniore, aut præexigere impletionem alicujus satisfactionis, ita etiam dilationem absolutionis ad octo vel etiam plures dies: sicuti enim Ecclesia reservans aliqua peccata vult pœnitentem quamvis dispositum non absolvi ab unoquoque, ita meritò non absolvitur, quamvis dispositus, si Confessarius judi-

cer ei melius esse non absolvi: Ego sanè dicere
 possum, inquit Arr. d. 38. n. 40. me aliquoties cum
 aliquibus juvenibus hoc remedio usum, & feliciter mi-
 hi illud successisse. Nec obstat 1. quòd pœnitens
 dispositus habeat jus ad absolutionem, nam
 non ideo habet jus ad absolutionem suam sta-
 tim accipiendam, sicut nec catechumenus ad
 Baptismum statim accipiendū, sed tum, quan-
 do iudicio Confessarii maximè ipsi expediret.
 Nec 2. quòd interea careat gratiâ & Commu-
 nione, per quam acquireret vires ad emendan-
 da peccata, nam ista suppleantur per alias utili-
 tates, & postea meliùs dispositus majores acci-
 piet gratias. Est tamen cavendum, ne tali nege-
 tur absolutio, quando exponeretur periculo
 moriendi absque illa, aut quando sine nota non
 posset omittere Communionem, aut si pro-
 pterea privaretur Indulgentiis, quas alio tem-
 pore lucrari non posset.

1765.

§. 2. Confessarius tenetur aliquando differ-
 re absolutionem, tum nempe, quando adver-
 tit, vel se non habere potestatem absolvendi à
 reservatis, quæ pœnitens affert, vel pœniten-
 tem non esse satis dispositum, uti 1. si non sit
 instructus in illis, quæ scire debet, nam Innoc. XI.
 damnavit hanc 64. propositionem, *Absolutionis*
capax est homo, quantumvis laboret ignorantia myste-
riorum fidei. 2. Si prudenter dubitetur de dolo-
 re vel proposito, uti n. 1762. dictum est, nec ne-
 cessitas exigat nunc absolvi: unde si consuetu-
 dinarius veniat semper cum eisdem peccatis,
 aut si neglexerit omnia media sibi præscripta,
 neque nunc det specialia signa pœnitentiæ vel
 sperandæ emendationis, absolvi non potest:
 uti nec tum, si sæpe consteatur, & tamen nihil
 emen-

emendat, cum facile posset, est enim moraliter impossibile, inquit *A. Perez* d. 3. e. 4. n. 64. hominem sæpe confiteri cum vero dolore & serio proposito, simulque semper relabi, quando facilis est emendatio. Alium casum, quo differenda absolutio, dabo n. 1809.

§. 3. Quamvis olim publicis peccatoribus pro foro externo, & à pœnis ecclesiasticis, ordinariè dilata fit absolutio usque ad finem pœnitentiæ peractæ, tamen in foro interno à culpis statim, vel paulò post absolvebantur, ut ostendit *Francol.* in *Cler Rom.* p. 1. d. 11. à n. 11. Hinc *Catech. Rom. de Sacram. Pœn.* c. 11. ait, *Si audit à Confessione judicaverit, neque in enumerandis peccatis diligentiam, neque in detestandis dolorem pœnitiæ omnino defuisse, absolvi poterit.* Et causam addit, quia *Sacerdoti maxime verendum, ne semel dimissi amplius non redeant.* Hinc notant *Laym. Castrop. Stoz* l. 2. n. 107. si pœnitens bonâ fide accesserit & edixerit peccata, Confessarius autem advertat esse indispositum, teneri, quantum potest, disponere, quia causa iudicii Sacramentalis cœpta est, ergo si, quando commodè potest, non perficiatur, infertur grave onus pœnitenti, & non levis injuria Sacramento.

Huic communi doctrinæ contradicunt Rigoristæ, inter quos *Opstraedt* De conversione peccatoris q. 2. dicit peccatores tardè per 4. gradus esse perducendos ad veram pœnitentiam secundum praxin antiquæ Ecclesiæ, in qua erat multo tempore status *flentium*, qui non ingrediebantur sed ad fores templi plorabant. Deinde *audientium*, qui post auditum verbum Dei excludebantur templo. Postmodum *substratorum*, qui ad certum locum templi rejiciebantur,

bantur, ut eis manus imponeret Episcopus, tumque excludebantur templo. Denique *consistentium*, qui ad certum locum templi reiecti manebant usque ad finem, sed ad certum tempus abstinebant Eucharistiâ: sic, inquit, duci debet peccator, quamvis enim deserit illa exterior disciplina Ecclesiæ, interior tamen spiritus manere debet. Idem fusè urget q. 3. & c. n. addit absolutionem etiam ad plures annos esse quandoque differendam, quamvis advertatur adesse amorem prædominantem, uti notat c. 9. §. 3. Simili modo suos Curatos instruunt Jansenistæ: & pro hac praxi adducunt varia argumenta, nam,

1. *S. Ambrosius l. 2. De pœn. c. 9. ait, Nemo nulli ideo poscunt pœnitentiam, ut statim sibi reddat Communionem velint, hi non tam se solvere captum quam Sacerdotem ligare suam enim conscientiam non exuunt, & Sacerdotis induunt, cui præceptum est, nolite dare Sanctum canibus. R. Non improbat praxim mox absolvendi, si pœnitens judicetur dispositus, neque enim dispositus appellatur *canis* imò l. 4. De Sacram. c. ult. vult frequenter recurri ad Sacramenta Pœnitentiæ & Eucharistiæ, sic enim habet, Si quotiescunque effunditur sanguis Christi, in remissionem peccatorum effunditur, debeo illum semper accipere, ut semper mihi peccata dimittantur: qui semper pecco, semper debeo habere medicinam.*

2. *S. Carol. Borrom. in Instr. past. p. 2. c. 15. ait, Est præterea consultum absolutionem differre, donec evidens appareat emendatio in iis, qui tametsi dicant ac polliceantur, quòd se eximent peccato, tamen Confessario probabilem faciunt metum, ne contrarium contingat. R. Cùm dicat esse consultum, non dicit*

dicit fieri debere sed posse, ubi ita videtur utile pœnitenti, & hoc etiam dixit. 1764. Quòd autem adversariis non faveat *S. Carol.* ostendit *Alex. à S. Theresia* in tempestate novissima art. 19. & 20. qui art. 22. explicat ad longum reliquos textus, qui contrarii videntur.

3. *Synodus Gebennensis* p. 4. tit. 9. c. 5. ait, *Varii presbyteri se faciles exhibent in danda peccatorum remissa, modò peccatores spondeant emendationem & elongationem à peccandi occasione proxima . . . diligenter inquirendum est, num idem non sæpius promiserint.* Et addit, quòd per facilitatem absolvendi pereat tum presbyterorum tum pœnitentium multitudo infinita. *S. Tho. De villa nova Concione* in feria, 6. post Dominicam 4. quadrag. ait *Vadat & concubinam è domo pellat, pecuniam alienam restituat &c. & tunc ad Confessarium redeat & absolvatur: hic rectus est ordo, hunc ordinem ne transgrediaris.* Simili modo loquitur *Institutio Christiana Moguntinensis* de satisfactione §. 1. &c. *Synodus* loquitur de iis, qui sunt in proxima occasione peccandi, nec volunt deferere, quos etiam nos dicimus non esse absolvendos. *S. Tho.* etiam vult non absolvendos, si prudenter præsumi non possit, quòd serió & efficaciter proponant suas illas obligationes adimplere. Quòd si pœnitens antehac fefellerit, neque nunc appareat speciale motivum credendi, quòd moraliter certò sit post hanc vicem adimpleturus, etiam nos dicimus non esse absolvendum.

4. *Bellarmin.* *Concione* 8. in *Domin. 4. Adventus* ait, *Si verè cum Deo in gratiam redire desideratis, debetis primùm diu & multùm in amaritudine animæ peccata præterita recogitare: Deinde ea lar-*

gis & diuturnis imbris lachrymarum abluere &c.
 Nec enim, inquit, esset hodie tanta facilitas peccan-
 di, si non etiam tanta facilitas absolvendi. Ibidem
 Conc. 9. sic exclamat. Quam multi veniunt onusti
 peccatis, in quæ jam millies ceciderunt! & veniunt
 pridie vel ipso die summæ celebritatis, & statim volentes
 expediri, quasi hoc negotium esset ludus puerorum:
 nonne hi Deum non placare sed irridere voluisse viden-
 tur? R. Non negamus utile esse diu & multum
 se ad veram pœnitentiam præparare, sed dici-
 mus non semper negandam esse absolutionem
 dispositis, quamvis se intra breve tempus dis-
 posuerint. Item agnoscimus Confessarios
 quandoque esse nimis faciles, sed dicimus Jan-
 senistas esse nimis difficiles: medium est tenen-
 dum, ut nec indulgentia palpet, nec rigor de-
 terreat. Multa quidem exempla nimix indul-
 gentiæ refert Pædagogus Christianus Tom. 1.
 p. 2. c. 14. §. 2. & Avrugle serm. 25. pro Dom. 4.
 post pascha, sed Alexan. à S. Theresia art. 19.
 24. 26. affert non pauciora luctuosa exempla
 dilatae absolutionis. Similia habet Harts, Pastor
 in Ranst, in disq. Theol. De sigillo n. 146. &
 191. Leander à Murcia in Disq. l. 2. d. 1. R. 14. n.
 3. appellat ad suam & aliorum experientiam,
 contestans hanc ordinariam dilationem abso-
 lutionis non esse remedium, sed medium, quo
 pœnitens in ruinam adigatur, vel odiosa ei
 reddatur Confessio. In dispensandis Dei donis,
 inquit S. Leo Epist. 91. non debemus esse difficiles,
 nec accusantium se lachrymas gemitusque negligere,
 cum ipsam pœnitendi affectionem ex Dei credamus
 inspiratione conceptam.

1767. 5. Opstraedt q. 2. sic argumentatur: Conver-
 sio peccatoris est mutatio cordis ab amore præ-
 domi-

dominante creaturæ ad amorem prædomi-
nantem Dei, atqui hoc non potest tam citò fie-
ri. Q. 3. c. 7. dicit tum prius esse veram conver-
sionem, quando aliquis per facta contraria re-
tractavit priora crimina: neque credi debet
pœnitentibus, inquit §. 3. quamvis se seriò do-
iere dicant, quia non nōrunt statum animæ suæ,
neque discernunt motus proprios, quia sæpe
puniuntur cæcitate à Deo. Addit c. 8. §. 1. non
ideo judicari debere aliquem esse capacem ab-
solutionis, quòd jam abstineat à peccatis, quia
potest abstinere ab eis ex puro timore gehen-
næ, aut spe commodi temporalis, sine amore
prædominante Dei, tum autem non est suffi-
ciens dispositio ad absolutionem, ergo. B.
Conversio *Magdalene*, *Zachæi*, *Latronis* in
cruce, aliorumque infinitorum citò facta est:
Filius prodigus ad se reversus citò indutus est
stolâ primâ. Si dicas verbis S. Bernardi, hæc esse
non tam exempla quàm miracula: *Contrà est*,
quia ista priora sunt exempla, quibus similia
quotidie fiunt. Quàm autem verbis illis S. Ber-
nardi infideliter abutantur Jansenistæ in hac
materia, de qua non loquitur S. Bernardus, of-
tendit Libellus dictus *praxis solida* à n. 131. De-
inde Ecclesia vetus & nova habuit habetque
praxin mox absolvendi, uti dictum est, n. 1230.
ergo Ecclesia judicat conversionem non fieri
ita tardè. Idem tenuerunt plurimi SS. PP. apud
Fierlandt in *Concord. trium v. c. 5.* & apud *Alex.*
à *S. Theresia* art. 11. inter quos *S. Cyprianus* c. 7.
De cœna Domini, *S. Ambr.* apud *Baronium*
Tom. 4. ad annum 375. *S. August.* in psalmum
63. ait, *Nunquid consilii corrigendi & mutandæ vitæ
malæ in bonam non est locus, non est tempus? nonne*

*si vis, hodie fit? nonne si vis, modò fit? Ecce enim loquor, muta cor, & factum est. L. 2. contra Crescon. c. 9. ait, Sive ad bonum sive ad malum parvo momento animus commutatur. Similiter loquitur S. Chrysoft. Hom. de B Philogonio, & Hom. 27. in c. 9. Genesis. Quòd autem Deus peccatores promptè in gratiam recipiat, clarè ex scripturis & PP. ostendit Alex. à S. Theresia art. 12. & art. 21. demonstrat idem docuisse S. Francis. Salesium: unde sic formari potest argumentum: Ad veram conversionem non requiritur nisi dolor de Deo offenso & propositum non peccandi de cætero, sed hæc citò habere possumus, ergo. *Prob. min.* quia gratia Dei non deest, qui ultro offert & ad pœnitentiam invitat. Deinde habemus infinita motiva eliciendi talem dolorem & propositum, ergo. Rationes *Opstrædt* non urgent, nam ad hoc, quod dicit de amore prædominante & timore gehennæ, responsum est, quando de attritione: Prudenter autem præsumi non potest, quòd quis ex metu purè naturali diu abstineat à peccatis occultis & internis. Præterea ad judicandum, quòd vera sit conversio, non requiritur retractatio per facta contraria, uti constat ex dictis n. 1732. Et pœnitentes oppositum in se experiuntur, qui omnes non sunt excecati à Deo, sed sæpe valde illuminantur, quando ad pœnitentiam accedunt. Neque ullus est Confessarius, qui sæpe non advertat pœnitentem, dum primò confitetur, sic esse dispositum, ut seriò doleat & proponat. Et emendatio subsequens probat fuisse verum dolorem & propositum: ex eo autem, quòd fortè sequatur relapsus, concludi non potest defuisse verum dolorem vel propositum, uti dixi à n. 1729.*

6. Quamvis certus sit Confessarius pœnitentem habere dolorem & propositum, tamen dicunt Jansenistæ differendam esse absolutionem, ut dilatione percussus magis absterreatur & meliùs se disponat. R. Dixi n. 1764. aliquando esse hoc utile, sed non est semper: finis enim hujus dilationis erit, ne pœnitens relabatur, atqui ad hoc plùs sæpe juvat absolutio, uti expressè docet S. Th. in suppl. q. 25. art. 1. ad 4. tum ob auxilia gratiæ, quæ confert Sacramentum, & quibus potest meliùs muniri absolutus: tum quia pia exercitia ab efficacitate Sacramenti habebunt majorem vim, eruntque Deo gratiora & efficaciora, utpote facta ab amico Dei, & ex Christi institutione inerit eis major vis satisfactoria: tum etiam quia spes est usurum ferventiùs mediis præscriptis, nam dilatio multos offendit, qui non redeunt, sed redduntur obdurati. Denique ut recognoscamus, inquit *Harts* n. 146. quis ejusmodi rigoris sit fructus, hanc mihi pastor doctus & S. Caroli non mediocris discipulus retulit historiam: Cùm, inquit, casu obviarem rustico parochiæ N. inter colloquia interrogavi, quomodo valet Pastor vester, & quomodo se gerit in Confessione? respondit rusticus, tempus paschale habet usque ad ultra Pentecosten: diebus paschalibus non habet communicantes sibi confessos quatuordecim: ego tamen primâ vice obtinui absolutionem, verùm oportet, ut scias diabolicè mentiri, si cupias absolvi. Rectè sic concludit *Carolus ab Assumpt.* in pentalogo diaphorico c. 7. Scimus aliquos, qui dilatione absolutionis à reincidentia & peccandi consuetudine liberari suere: scimus alios, qui dilatione absolutionis à

pœ-

pœnitentia totaliter recesserunt : unusquisque secundum lumen sibi datum , Pœnitentiæ administret Sacramentum. S. Aug. & S. Th. 3. p. q. 80 a. 10 ad 3. ajunt, faciat unusquisque, quod secundum fidem suam pie credit esse faciendum : sed ut rectè fiat, precibus assiduis est à Deo impetrandum.

1769. Q. 254. An & quando possit aut debeat Confessarius pœnitentem absolvere sub conditione. R. Dixi l. 6. p. 1. à n. 78. an licitum sit conditionem, & qualem apponere formæ Sacramenti, quæ hic recoli debent. Ibidem n. 83. dixi, an sufficiat conditionem, si apponatur, mente retineri. Hic adde seqq.

§. 1. Absolutio regulariter danda est absolute, ut colligitur ex dictis c. 6. p. 1. à nu. 128. ita quidem, ut Confessarius ordinariè absque justa causa sub conditione absolvens, secundum Castrop. & Stoz l. 2. n. 85. peccet mortaliter. Neque semper est justa causa, quia vel judicium Confessarii de dispositione pœnitentis est moraliter certum, vel probabile, vel dubium : Si certum, danda est absolute : si probabile vel dubium, communiter judicandum est in favorem pœnitentis, & resolvendum, quòd absolute sit danda, quia etiam in his dubiis melior est conditio possidentis, pœnitens autem factâ confessione acquisivit jus ad absolutionem, ergo illo privari non debet per subortum qualecumque dubium de dispositione. Si tamen Confessarius nequeat se resolvere sed pergat dubitare, si causa sit, cur absolvat, absolvere tantùm potest sub conditione, Sporer nu. 622. & alii.

1770. §. 2. Sub conditione danda est absolutio, quandoque est necessitas vel obligatio illius